

FOIĂ ENCICLOPEDICĂ LITERARĂ, *** APARE IN FIECARE LUNĂ DE DOUĂ-ORI

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria 6 corone
 Pentru România și străinătate 8 franci

Inserate 1 cm. □ o dată 2 fil. de două-ori 3 fil.

PROPRIETAR ȘI EDITOR:

GEORGIU M. UNGUREAN

REDACTOR RESPONSABIL:

S. P. SIMONU.

Tot ce privesce foia sunt a se trimite la

Redacția și Administrația „Rev. Ilustrată“

Bistrița, strada Lemnelor 44.

Creștinism și Româanism.

Din Istoria civilizațiunii poporului român.

(Urmare.)

Creștinismul și Româanismul națiunii române dela Istru și Carpați, nu a fost singur în elementul său; — el a fost în societate și atingere mediată și imediată cu alte elemente religioase și mediat apoi prin acestea, cu elemente naționale și de rasă diverse: Creștinismul și Româanismul națiunii daco-române dela Istru și Carpați — mai cu sēma, după trecerea și apunerea ordelor barbare și în timpit din urmă a *Ervului de mijloc* vine în societate și în atingere cu de o parte: *Grecismul* și *Slavismul*, er de altă parte cu *Catolicismul*, *Calvinismul* sau *protestantismul* din Ardeal și Ungaria.

Creștinismul și Româanismul poporului nostru, pre acelea timpuri trăia între două mari elemente, — unul în *răsărit* și unul în *apus*! . . . Durere, că fiind religionalminte, Românul, legat răsăritului, nu puțină dăună a avut în Româanismul seu, în aventarea la o stare mai bună de cultură și civilizațiune. Și erăși, dacă vrem se fim fideli scriitor ai unei istorie pragmatice, trebuie se ne întrebăm, dacă fiind Românul legat, *religionalminte apusului*, ar fi avut mare tolos și avantajin cu privire la Româanismul seu și la aventarea sa. pre o treptă de cultură în acosta patriă alătura cu alianța „*Trio Naționum*.” E acesta o întrebare deschisă, fie-care pōte se respundă. Cea ce *însē e secur și scim cu toți este*, că Româanismul legat răsăritului prin religione, a decădut forte tare, chiar în timpit mai dincōce, chiar în vremea, când incepea a se ivi Aurora dimineții de desceptare din somnul cel de morte, pentru tōte popōrele Europei. Dacă, n'ar fi fost, poveste, de Româanismul din Ardeal, și nu ar fi trăit acest Româanism, ca se fie un Apostol pentru Românul *grecit și slăvit*, atunci România de astăzi cu 50 de ani ar fi mai înderept.

Dar se mergem în ordine!

Da odată cu trecerea Transilvaniei la casa habsburgică prin depărtarea lui M. Apaffi II. la Viena, atât în provița religionară cât și politica a început a se ivi un *curinte nou*.

Acest curinte la a. 1848 apare pre față cu menirea scrisă pre frunte: *Jos cu feudalismul, jos cu sclavagiul consciinții!* . . . E bine, fructele libertății, carea a urmat feudalismului și jobăgiei le-am vedut — dar vedem și fructele *libertății consciinții*, carea a urmat sclavagiului. Cu adeverat vorbind, a fost prea matură și este și astăzi libertatea consciinții; ea a degenerat astăzi în: *Inter confessionalitate* sau cu termen german „*Confessionlos*“ ca și libertatea prea mare în libertinism și liberalism franema conic.

Pre timpul anterior, Unirei Românilor cu Roma, trei elemente, se luptau unul cu altul: *Turcii*, *Nemții* și *Ungurii*. Turcii sunt bătuti cu multe greutate de către Nemți, — rămân Ungurii și Nemții, — ei Ungurii se pun în alianță cu Nemții, după ce acestia iau scapat din gura Turcului, și de poruncile Pașei de la Buda și de la Orade. Turcii în pacea de la *Carlorița* abdic de dreptul de protecțiune preste Ardeal. Cu acesta ocaziune se denumi, și *prima comisiune miestă*, pentru regularea confiniilor între Ardeal, Moldova și Muntenia. Revoluționariul Tökolyi, era la ordinea țilei. Cu mutarea cancelariei aulice transilvaniene în Viena, au căpătat și Românii, ca *confesiune aci un secretar și un cancelist*. În Transilvania se incepu acum așa numitul „*Guberniu*“ . . .

Am facut acesta ajeptare în istoria politică a Transilvaniei ca se pricepem pentru ce o mulțime de *lesuifi* se rentorse în acest interval de timp erăși în Transilvania, acum când ajunseră Nemții adecă catolicismul de asupra față cu protestantismul, deși mai înainte s'a enunțat prin *Diploma leopoldină* emanată în a. 162, cu ocuparea Belgradului prin *Ludovic de Baden*, — în pt: 3. că în Ardeal nu este iertat se vină alte caste de călugări catolici — afara de cei, ce erau deja. Și acum acești călugări deprinși în politică, au și pretins ca articlii din *Compilete* și

Aprobate contra ordului iesuitic să se nulifice, deși *Diploma Leopoldină* în pt. 4 a confirmat Aprobatele și Compilatele?!

După devingerea lui Fr. Racotî prin gen. Rabutin și Br. Tige și prin urmare după ocuparea din nou a Ardealului, în a. 1709 Capitala țerei se mută din Alba-Iulia la Sibiu, unde guvernau generalii împărătești. — Acestea premitându-le, înțelegem prea ușor influința Iesuiților și a catolicilor în Ungaria și Tvania. Las, că mai înainte, cu începerea reformățiunii, și cu *Principiul reformată*, când religiunea calvină era predominantă, și „*Fö Vallis*“ — catolicismul era în decădintă, Iesuiții au fost scoși din țară în mai multe rânduri! Preoții români erau datorî a solvi *Proprietarilor*, onorariul de *decimă* și erau invitați la unire cu calvinismul. Cei ce au trecut la Calvinism, se înțelege de sine, că au trecut la Maghiarism ca și cei ce au trecut la catolicism, cum a fost d. es. familia *Mailat* din satul *Comana*, districtul Făgărașului. După mărturia lui *Gr. Iosif Keményi cea mai mare parte a Magnaților țerei* sunt de origine, români, ai căror strămoși au trecut la catolicism sau calvinism. —

Era un timp acuma când era o luptă mai mult de simțeminte religioase ca de simțeminte naționale, căci deși erau recunoscute numai 3 națiuni în Ardeal, totuși erau 4 religii, sau vorbind în termin *juridic civil*, cu „*drept de indigenat*“ și cari erau *catolica, lutherana, calviniana și unitara*, de unde esclama chiar un Ungur și dice că, trei Națiuni: Unguri, Săcui și Sași și patru religii sunt cele șapte (7) păcate ale Transilvaniei!

Religiunea a cincea (5) era religiunea poporului român, adevă *greco-orientala* sau *orientala* — fără drept juridic de indigenat și numai tolerată.

În această stare, sub atare zonă, în o așa lume era preacum, Creștinismul și Românișmul Românilor. — Dar se nu vă trecă din vedere a nu face la acest loc și o întrebare, că adevă nu s'a interesat nimenea de Român acum, a-l câștiga pentru sine?... Nu s'a nisuit nici o *castă religioasă*, antogoniste între sine, ca se-sî mărească numărul cu proseliți de la vre un neam de omeni și cu noi cathecumeni — dicem *castă religioasă* și nu națională, pentru ce, sciiți cu toții — căci era la ordine acum mai mult cultul ca sângele — cultul era națiunea.

Cum am arătat, Germanii sau Casa austriacă era acum la putere, începând cu *Leopold* și când am dis casa austriacă, — am dis *catolicismul*, prin urmare catolicismul a și prins a politisa cu orientali — adevă cu Românii, pre cari îi vedea de o parte că au fost și sunt invitați de protestanți la o unire cu ei, ér pre de altă parte că sunt un popor delăsăat în scirea lui D-deu, fără nici o emancipare politică, religioasă și culturală. Ei le diseră: „Veniți cu noi, la unire, vă vom da drepturi, vă vom da, *Diploma Leopoldină*, vă vom face omeni între omeni, cetățeni între cetățeni și nație între nații! Veniți cu noi la unire, că ne vom interesa de voi și nu vă vom lăsa perduți, vă vom face școle și biserici, vă vom face și croi Instituțiunii de cultură și de creștere, că iacă *vouă răsăritul* nu vă face nimic, nu vă are griega, nu se interesăza de voi — ér voi sunteți lăsați de capul vostru, fără sciință, fără învățatură, fără școli și fără cultura!”

Ore drepte se fi fost acestea și pre acest timp așa se fi stat cu Creștinismul și Românișmul unui popor dintre Tisa și Tulgheșiu?

Se vedem mai întâiu, „*ce putere*“ a fost acel *răsărit* față cu sine însuși sêu cum am dice „*în se*“ et „*ex se*!“ și — *față de alții*?

Mohamed II. luând Constantinopolul, intră în biserica S-tei Sofie cu calul călare, derima *crucea* cea sântă de pre altar, și *Ieóna Precestei (Hodegetria)* o derima în bucați, simbolizând despăcarea Creștinismului, din cele patru părți ale lumii. Capul lui Constantin IX se trimite prin Asia de arătare, pre cum a făcut mai înainte *Murat*, tatăl seu cu capul precipitatului rege unguresc, *Vladislau*, care a cădüt în lupta sângerosă dela *Varna*. Istoricii susțin că la căderea funestă a Constantinopolului a contribuit mult și diferențele dogmatice între Greci și Latini. „*De cât se fim una cu Latinii, mai bine ne înbarecăm pentru haremurile sultanului!*...“ Strigau călugării și călugărițele grecesei. Din neunirea Creștinilor au câștigat păgânii. Se afirmă, că pontificele roman — ar fi chiar oferit ajutor Grecilor, cari se nu-l fi primit și că acest Pontifice de supărare cădu la pat, aușind de caderea cetății, și nu s'a mai sculat.

De aci încolo, vai și amar de sortea Creștinilor orientali și de puterea bisericeii orientale. De la căderea Constantinopolului, nu era permis, să se ridice vreo biserică, fără a depune în mâna Sultanului o sumă mare de bani. Patriarchul ecomenie se confirma prin sultanul, și acest Patriarch sta ca frunza pe apă. Ei, dar și aci la alegere de Patriarch da tonul punga cu galbini, turnați în sacul fără fund al *Mareului Vizir*.

E adevărat, că'n timpurile mai târzie Rușii veniră în ajutor cu arma, în contra Turcilor, dar ei făcêu acêsta și din scop politic, cum a fost *Petru I* și *Catharina II* o femeie genială pre cum și principi *Witgenstein* și *Pahlen*. Și ce folos au mai avut și Românii din acêsta invasiune muscălesca? Au avut atăta folos, că țera lor, satele și cetățile erau călcate de miș de ostași rusesei, și deveneau teatru de luptă — ma, au avut și acel folos, ca cunoscând Rușii țera românească, li sau aprins pofta pentru densa... ca Judeilor pentru Chanaan și ca lui Tuhutum pentru Ardeal. Și cu tôte acestea, prin Ruși a câștigat România mult, dar numai în mod fatal și fără intențiunea lor.

Ba, încă Moldova și Muntenia deveniră sub Protectoratul Rusiei și a Inaltei Pôrte; etc. etc. Școalele române erau controlate, să se vadă nu cumva în ele se propun idei anti rusesei? — Persecutiunii de Boierii și Români — depunere de Episcopi ca p. es. depunerea Metropolitului *Beniamin*. Intorcându-ne la Grecii, — ei erau reii și perfidiți față de elementul român gr.-oriental. Nici odată Grecii nu sufereau *școle românești*: metropolitul *V. Lupul* sufere gône numai și numai pentru zelului sêu de a răspândi lumina între Români. În revoluțiunea de la 1848 chiar Patriarchul a destituit pre Metropolitul *Neofit*, pentru că a luat parte la aceea mișcare. În timpul ideii *pentru unirea Principatelor române*, Patriarchul Constantinopolitan amenința cu *anathemă*, pre Episcopatul din România, în cas, când ar adera la unire? Dar ce a mai făcut apoi Patriarchul din Constantinopol cu *Cuza I*, Domnul Principatelor române, când s'au luat Mănăstirile țerii din mâna călugărilor grecesei? Foc și pară! Și cine nu-sî aduce aminte de lupta, ce a purtat Biserica din România în „*ceștiunea mirului*“ acum numai de curând, la anul 1885?

Se mai perdem vremea apoi, lăudând și constituțiunea bisericeii bisantine?

Se mai perdem vremea apoi și cu descrierea de simoniș, jafuri, cărți de rugăciuni, pusă la omeni pe pept când mureau; ori cu înpilări și depuneri de Episcopi români așa numai „*ad bene placitum*“ pr: și afurisenii din partea acestora asupra înpilătorilor?!

„*Tantae molis erat romanam condere gentem!*“ Am putea dice că pre atât de greu era a o conserva! Lăsând la o parte asertiunea lui „*Rad Tempea*“ în privința literaturii bisericeii — de pre atunci — a poporului român, se cităm pre *Papin Ilarian*: „*Acastă unire a Românilor de preste Dunăre* cu Roma sub *Ioanișiu*, — *Șineai ar fi dorit se fi finit drept cut al naționalității Românilor contra Slavismului și mai cu semă a Grecismului*. A arăta la acest loc literatura greacă, ce a coplesit limba românească în acelea timpuri, ar însemna se compunem un studiu separat. Urmele acelei epoce funeste se vîd și astăzi chiar până și în numele de hotez — ori conume: *Papadopol, Calinach, Calistrat, Catargi, Dumitrachia, Mitrachi* Conachi (ospetar de la turcescul-„*Konak*.“ Ce e mai mult, intru atăta, coplesit Grecii elementul român, în cât Românul gr.-orientalului chiar acel noi, îi respunde: *Eu sum Grec!*“ — Și crăși: „*La biserica la Grecii* — deși ei sunt Români, nu Grecii?!...

Se mai vorbim și de conservatismul poporului român, — ce și astăzi se observăza — ca o suvenire tristă remasă, de la Grecii bisantini, cu cari a fost în conessiune confesională și mai este și astăzi? —

Grecii, de la *Ioanișiu* începând, pururea nisuit a atrage pre Români cătră Constantinopol, și ai face se graviteze cătră răsăritul grecesc, făcându-le Constantinopolul *chiar punct de gravitațiune politică*. Dar au greșit politicii Grecii din *Fanar* căci debilă și fără reson politică e aceea, când un popor vrea se atragă pe altul prin forță și silă, desnaționalisarea și fanaticism religios, cum făceau pravoslavnicii din *Tăvigrad*. — În loc ca Constantinopolul se

1 Vieța, operele și ideile lui G. Șineai, ed: București 1869, conf. Crou lui G. Gabr. Șineai an. 869 et segg.

fi sciut a câștiga inimile Românilor prin o *prudință diplomatică*, — el prin o politică meschină — mai mult instrăinară pre Români, — și când „*Heteria*“ celor șapte Greci, conta pre ajutorul românesc, — Românii le răspunse: „*Alt scop avem noi — și alt scop aveți voi!*“ Grecii au contat pre ajutorul românesc, căci ei opinau că Românii urgisese pre Turci — acărora păgânătate era trimbitată de smeriții călugări bisantini. Dar, amar o păți *Ipsilanti*, și amar sau înșelat, când văzură brațul lui „*Vladimirescu*“ ridicat asupra lor?!

Cu atât mai puțin aveau Românii simpatia și considerare față de apusul catolic — încă din timpurile regilor *Carol Robert* și *Ludovic I* (1307 — 1382) când în statutele și decretulele acelor Regi, era înferat ritul oriental de superstițios și gentil. Er în „*Tripartit*“: Tolerantur pro tempore usque etc. Ma, chiar și Summul Pontifice avea idei sinistre despre poporul român cu rit oriental.

Poporul român însă, a stat, cu toate acestea, la el acasă, și nu și-a ales nici un punct de gravitațiune, după dîsa psalmistului: „*Nu sperați în fiu hoșrilor, de la cari nu e mântuire!*“ Așa a fost poporul român și acesta i-a fost soarta! Românismul adecă creștinismul s'eu trece prin trei epoce, foarte caracteristice și marcante în istoria sa de civilizațiune. Ele sunt: *Epoca grecismului și bisantinismului*, alături cu *epoca slavismului și epoca calvinismului și reformatismului*.

Despre epoca grecii mului am vorbit, la acest studiu, de i numai în trecut; am vedut ce rol a jucat în viața poporului român, cu privire la dezvoltarea s'a *culturală, socială și politică*. Tot aceea, ce la făcut pre Român se suferă pînă la madua de la acesta epocă — a fost *numai și numai* alipirea s'a de „*ritul*“ acel sublim și majestos, de cât care nu mai este, și pentru care ni-am da astăzi noi și viața, de s'ar cere — deși odinioară, fie iertatul *Protop*, *Mareu* din *Satmar*, a fost propus Românilor (gr.-cath?) un proiect de un nou rit bisericesc?!

Epoca slavică este cea mai dăunoso pentru poporul român în genere, și a fost un rău mare pentru limba sa bisericescă, în carea până în ziua de astăzi se afla cuvinte slavice și apoi prin limba bisericescă — încetățenite și introduse chiar

în limba națională de toate țiilele a oprului nostru. — Așa în Ardeal venira Sași și Calvinii și se apucară se facă cărți românesce, în locul celor slavice, cum au fost *Hircher*, *Benkner* și *G. Racolți*. Se scie și aceea că în Alba-Iulia a esistat o tipografia românescă făcută de *Gabr. Bethlen* avend de gând se tipărescă în dîsa *Biblia Românescă*. Dar această tipografie să se fi retăcit și M. Apafi demândase Superintendentului reformat. lui *Petru Korásznyay* se o ceree. — E probabil că tipografia acesta se fi perit la a. 1659 când Turcii și Tătarii aprinseră Alba-Iulia și pre Mureșiu în sus, din mânia mare contra lui *G. Racolți*, care se opuse voiei sultanului, de a nu da ajutor polonilor,

În epoca slavismului, nu erau numai cărți bisericesce slavice, ci erau chiar și preoți și Episcopi — după cum se spune, că a fost chiar Metropolitul *Sava Brancovicu*?... Se vede acesta și din 2 puncte emunciate de Metropolitul (Episcopul?) *Sava* în Sinodul ținut la Alba-Iulia. Așa în pt. 1 se demândă: *Curventul lui D-deu, care este mai de lipsă creștinilor, și ne învețaților, ... și se vestesc în limba noastră, românesce!* Er în pt. 8. Preoții, cari nu se nevoie cu *românie*, ci tot cu *sîrbie*, ... accia cu un cuvânt să se oprească de popie!...

Despre epoca calvinismului și reformatismului, ne vom dispensa a scrie mai multe, de cât recomandând celor interesați a cei din multe alte studii făcute asupra acestei epoce, *mi eu sémă*:

1. „*Catechismul calvinesc*“ de *G. Baritiu*,
2. „*Instituțiunile calvine*“ în biserica gr.-cath. de *Dr. Grama*.
3. „*Coresi, scriitoriu sau tipograf?*“ de *N. Sulica* în „*Gazeta Transilvaniei*“ pro lunile Septembrie și Octomvrie,
4. „*Biserica ortodoxă în luptă cu Protestantismul, în special cu Calvinismul în veacul XVII și cele două sinode din Moldova contra Calvinilor*“ de „*Episcopul Melchisedec*“ studiu de o mare valoare publicat în „*Biserica ortodoxă româna*“ a. 1900, 1901, 1902.
5. „*Uniunea bisericescă a Românilor cu Reformații*“ în secele XVI — XVII. Din *Istoria Românilor transilvanii*, ms. de *Petru Bod*. Publicațiune în foia „*Preotul român*“. Nr. 3 și segg a. 1884 de *Dr. Greg. Silasi*.

S. P. Simonu.

Când te ved...

*Când te ved, cetind „romane“
Cu pleocele-ți în jos —
Cum 'mă plac, căci singurică
Ești romanul, meu frumos!*

*Când te ved, la „poesia“
Dîmbind rar și-ncetșor,
Te iubesc, dragă Maria
Poesia, și-al meu dor!*

*Eră când cetesc în ochi-mi
Al inimii mele vrut;
Atunci, ângerule, dulce
Te-aș sorbi într'un sărut.*

Viorescu.

La un bal nocturn — mascat.

— In Carneval. —

Era în carnaval, la un bal mascat.

Musica intona un „vals fantastic.”

Părechii pătimăse saltau prin sala mare de dans, decorată frumos.

— Ce jucător expert ești — duse o damă ce purta un costum pepita către jucătorul ei.

— Chiar din contra frumoasa mea necunoscută, îi respuse el.

— Ridă de mine?

— O, nu. Mă jur! Vorbesc sincer.

— Tu vorbești sincer? Nu-ți cred.

— Cu ce pot se-ți dovedesc, ca se te conving?

— Mă tem că ți er mă voiu înșela...

— Ah! cum se înțeleg acesta?

— Nu pot se spui acum... E lung romanul vieții mele.

— Maș simți foarte fericit, dacă vei avea bunătațe a mi-l povesti. Eu încă sunt un instrument a sorții fatale.

Musica înceta.

Braț de braț se preumblau prin sala.

— Nui așa, că acumă mi vei satisface rugări? duse el.

— Bucuroasă... Am iubit până la nebunie o ființă ingrătă, care n'a fost demnă de iubirea mea.

— Ah! sortea egal ne-a persecutat.

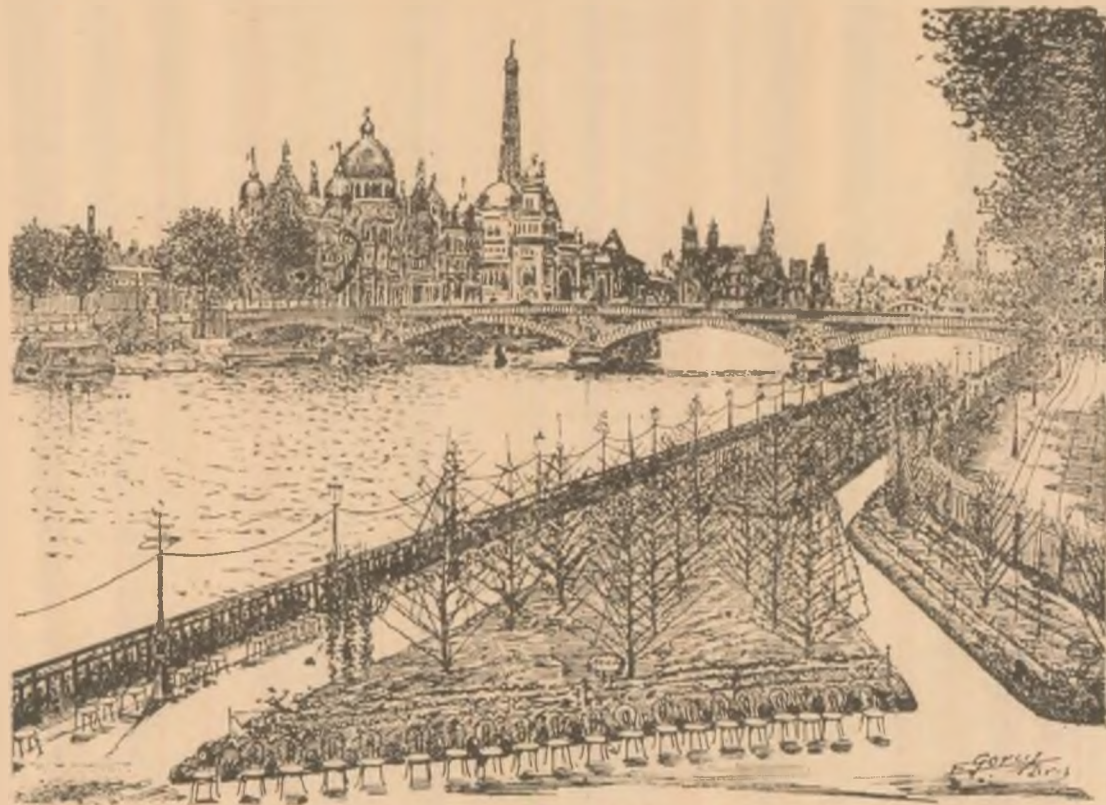
— Ce dicit?

— Și eu frumoasa mea necunoscută, mi-am jertfit viața, mi-am jertfit viitorul, pentru o ființă cochetă, ingrătă.

— Ce destin fatal avem ambiț. Dar se trec la obicei. La prima întâlnire ce am avut cu el, mi-au declarat amor, jurându-mă că mă iubește până la nebunie, că numai eu îl pot face fericit. Vocea lui dulce și blăjână a avut efect, căci inima mea din acel moment, început se bată, pentru el. După un timp scurt ne am logodit.

— Ah! măritată... Sunt nimic!

— Acum sum liberă — deja ea ingrabă. In urma pur-

Pe marginea Senei la Paris.

tării dure a fostului meu bărbat, l'am părăsit, și am cerut divorțiu.

— Mi redai viață furumăsa mea Odaliscă. Te rog continuă.

— Am gândit că voiu fi fericită. Amar înse n'am înșelat. Bărbatul meu, după ce mi jucă în cărți Zestrea, deveni grob și dur față de mine...

— Mișelul o intrerupse el.

— Ah! când mi aduc aminte, cât de mult am suferit, mă îngrozesc... Ce eugeti, noptea întregă jucă cărți, și dimineața, când venea acasă, cu fața înfiorătoare, galbena ca a unui mort, nimicea tot ce îi cădea în cale, mă insulta întrun mod dejositoriu...

— Miserabilul! o intrerupse el din nou.

— Plânceam ziua și noptea întreagă, mă rugam lui Dumnezeu, ca se mi îmbunătățească soarta nefericită. Pe iubirea mea sinceră, îl conjuram, ca se abdică de viațai desfrănată, el înse-

atunei devenea și mai furios, și ah!... nu... pot... se... (I... spuii...

Abia sfârși.

Voceai era sacă, fără de nici un timbru.

— Continuă, continuă reula el tragic.

— Me îngrozesc...

— Te rog, te conjur...

— Dicea că numai eu sunt cauza, îi sunt infidelă, că tractez amor secret... Ce insultă insuportabilă, sermana de mine, nu făceam nici un paș afară din casă...

— Scumpă necunoscută, ironia sorții egal ne-a fost dușmana. Dacă mi vei permite, ți voiu spune și eu romanul vieții mele.

— Te rog...

— Iubeam o copilă, care părea atât de nevinovată și de

simplă. Am gândit că voi fi fericit cu ea. Am luat de soție. Inse și eu mam înșelat. Abia trecu o lună după logodnă, și ea fără de a-mi spune ceva, și procura pe contul meu, toalete și pălării grozav de scumpe

— Ce risipitoare a putut fi — țise ea.

— Ziua întreagă nu lucra nimic. În tot momentul era la ferestra cochetând cu ofițerii, căci din nenorocire visa-avis de locuința noastră era o cafenea. Când lipseam de acasă îi invita la ojină. — Cuget că am spus destul...

— Ce faptă dojenitoare pentru o femeie cu bărbat țise ea de nou.

— Tote rugămintele mele au fost zădarnice. Ea nu lua nimic în considerare. În urmă, dându-i o suma de bani, de și nu am căpătat cu ea nici o zestre, am fost silit a-o trimite părinților ei, cerând divorțiu.

Cadrilul prim se signalisa.

— Sperez că nu ești angajată? țise el, stringându-i mâna.

— Nu, inse deorece cadrilul nu-l joc bucurasă, mi pare foarte rău că te corfez...

— Atunci mergem în cafenea?

Peste câteva momente ocupară loc la o masă, în cafenea.

— Ce pot se procur? se adresa el, cătră în pepita.

— Eu beu șampanie.

— Foarte corect.

După ce șampania li-se servi, el, uitându-se la orologiu țise:

— Nu lipsește mult din 12 ore. Te rog se ne luăm mascele.

— Acesta nu o fac.

— Cât ești de tirană.

— Eu?

— Da, căci mă torturezi.

— Glumesci?

— Serios vorbesc — țise el golind un pahar de șampanie până în fund... Voeați dulce și blăjină, ca a unei pri-vighitoare ma fermecat... Voese se ved acei ochi, ce par a fi ângeresci, se ved aceea guriță mică, cu buzele ei roșii, ca căp-

șunele, se ved acei dinți albi ca cristalul, se ved aceea față răpitoare, frumosă ca o rosă îmbobocită, se ved acele sprincene, rotunde ca orizontul cerului, se ved acel par, mole ca mătasa... Nu, nu mai rezista, nu-mi denega justa rugare, nu aduce sen-țința de moarte asupra mea, căci te iubesc, te iubesc până la nebunie.

— Mă iubesci fără de a-mi fi vedut fața? țise ea cu modestie.

— Da, te iubesc, îți jur. Voea-ți divină, cu care natura te-a inzebrat, m'a fermecat, mia luat mințile. Ah! spunemți, spunemți inger adorat, că și tu mă iubesci...

— O simțire necunoscută circulează în mine... Inimamî bate într'un mod necunoscut... Nu știu e numai un vis înșelătoriu ce aud?

— Nu e vis — țise el, luându-i mâna și stringând-o cu foc o acoperi cu sărutări ferbinți, pline de aur.

— Dacă întradever nu e vis, află, că și eu te iubesc, continuă ea.

— Ah! nu afli cuvinte se-ți spui cât sunt de fericit... Țr acum mascele jos... Mi perniți?

— Știi cum? Ambii te luăm deodată. Eu pe a ta, tu pe a mea.

— O! dōmne, se nu înnebunesc de atâta fericire. —

După ce-și luară mascele, ca tresniți se uitau unul la altul.

— Miserabilo! țise el furios.

— Miserabile! Continua ea și mai furiosă.

.....
Musica intona un vals fantastic.

Părechii pățimașe saltau prin sala mare de dans, decorată frumos.

Ei încă dansau.

Nu se uitau unul la altul.

— Ce absurditate!... Infama, după dece ani se o reved, și încă se-i declar amor — țise el cu amărăciune.

— Ce fatalitate!... Nam cugetat ca ne vom mai revedea. Mișelul iam spus că îl iubesc — țise ea cu ură.

Alex. Țințariu.

Doru meu.

Mie dor, se te-ntâlnesc, mergend

La apă cu cofița. —

Țr eu se-ți sărut oftând,

Obrazi și gurița!...

Mi-e dor se te cuprind în braț

La crucea de cărări: —

Și se me perd în un nesăț

De dulce îmbrățișări.

Mi-e dor, mie dor și Țr mie dor.

Se-ajung, ce eu aș vrea:

Se-ți dic, „muiere“ și odor!

Se-ți dic soția mea!

Viorescu.

Amintiri din Basarabia.

Ce zurbagie mi pare lumea asta!... Ah!... Domne!... Când me gândesc la viața unui om; ea nu-e decât o luptă?... O luptă pentru existență, o luptă miselnică, căci omul luptă în continuu, pentru ași câștiga cele necesare vieții... Cu toate acestea, natura, nu l'a lăsat liber, de-a se conduce singur; adică fie-care popor după ideile sale. *Ați e liber, mâne subjugat de statul doritor de-aș mări hotarele și de-a 'nghii pe cele mai mici popore...* Dicând: că trăiesc la voia întâmplării, ne știind că mai trăiesc pe pământ. Prin urmare, ar trebui supuși, trebuie se fie prefăcuți în sclavi, pentru ai putea exila, în S. și de-a putea se-și populeze deșerturile vaste ale Rușiei; er în locul lor, se aducă pe alții, care sunt deja ruși picați de-și la început au făcut parte din, cine sunt ce popor?... Mi aduc aminte adeva vărsta de șase ani... acești muscali m'au luat aproape, fără scirea mamei, ei mai mult m'au răpit de la sinul ei, unde am stat cele mai fericite clipe. În August, am fost împreună la primăria comunei H... fiind-că nea incunoscutat D-l primar; aci se afla, învățătorul, preotul și câțiva cetățeni, toți erau Ruși.

— Tata, e întrebat, ce vărste are fiul D-tale?...

— Le răspunde... 6 ani... dar bine, mei tâlhariule!... 6 ani? tot de șase... acum tot de șase, când mai este de șapte?... Tu vești bine, că ti-am făcut pe voia ta... l'am lăsat până la acesta vărsta; apoi, de... nu mai merge, prea am căleat legile terei; ne-e frică se nu ne pomenim pe la Siberia „Patria Românilor din Basarabia...”

— D-lor; dar pe D-voastră, cine îndresnesce, se v'ă exileze acolo?...

— Ce ai țis?...

— Nu te întinde mult la vorbă... căci de loc îi facem un proces, de nesupunere legilor și numai decât, vei fi trimis la „Siberia” în acele pustii... unde sălbaticii, accia... te vor mânca de viu!...

— Am stat afar' și am ascultat, convorbirea... ce rei sunt... Totul s'a sfârșit: vei merge acasă: vei spune femeii, vei spune copilului; că împăratul a hotărât să-l facă, un om învățat, pentru poporul Rus... la școlă, va fi întreținut de stat, prin urmare tu nu vei avea nici'o grijă, fii liniștit: Băietul va avea totul necesar pentru școlă... și pentru existență...

— Bietul om! plecă, acasă... istorisesc copilului din nou și suspină: El nu scia nimic: Ce judecă el?!... credea, că acolo va fi tot lângă sinul mamei sale... Din când, în când repeta și el: lasă... lasă-mă, tată! că eu nu mă voi face Rus... nu-mi voi uita limba strămoșescă, nu me voi uita la Ruși — ei me voi uita închina la cea mai sf. iconă, la aeea, la care, mama m'a pus de am sărutat'o... Dumineca trecută în biserică: „La Isus Christos” il voi ruga în orî și ce moment se-mi ajute!!... În tot timpul, mă voi gândi la D-ta și la frațiorii ce-i mai mici; din când, în când voi trimite pe mama pe la D-voastră...

— Hei! copil, ce visătoriu ești?... Și tatăl începu a plânge ascunzându-și ochii; lacrimile îl năpădiră și fața îi era udă; er el fără nici'o grijă, îi țise: *Parcă nu ai inimă de Român, ce ești?...* — Eu nu mă duc, ca se nu mai viu vre-odată pe aici, din contră... când mi-o fi dor de D-ta fuga, voi veni de-a colo... anume se te v'ed. La aceste vorbe, tatăl începu a plânge și mai tare, copilul tot nepăsător! Ce scia el de Moscova. Totuș micuțul, din țî în țî era mai vesel ca întrecut; li se părea părinților un inger ascultător... nu se mai certa cu frațiori săi: înainte de-a se juca, ei se sărutau... Ce iubire frățească... ah încurend, are să se despartă...

— Nu mai lipsea de-acasă nici un moment fără scirea părinților săi, când lipsea, nu'l găsea de cât pe la, Măriora, fca vecinului său, pe la amici, carî erau înscriși pentru școlă Moscovită... Acum totul i se pare mai frumos: jocurile cu copii și cu fetele de sama sa, ar fi vrut se nu se mai termine nici odată!!...

Ar fi vrut, se stea țile întregi, se nu se mai despartă de amicii copilăriei sale!!... Totul i se pare încântător!... pădurea, Zăvoiu de la moră, unde privighitoarea întona cele mai melodiöse cântece ale primăverii, făcându-l de-a tătea orî s'o

asculte; mormurul Prutului, sălele pletose, acum erau pentru micul Ionel, ce va minnat: Cu cea mai mare plăcere la ve țirea sa povestesc latalui seu, de cele petreceri cu amicii săi și de farmecul naturei!...

— Tatăl scose un suspin adânc!...

— Ce sei faci micuțule?... natura le 'nzestrăză pe toate, le dă cele trebuinciose împodobindu-le din țî în țî: așa și pe ține draguțul meu!... „D-țeu se te conducă pe calea cea buna și se te ferescă de toate relele, ce-ți vor eși înainte...” D-țeu se le înlătore pe toate și se-ți ajute.

— „Mama nu scia nimic: peste câte-va țile se auți vorbindu-se prin sat, că vor veni nisce consuli Ruși, ca se aduce pe toți copii, înscriși la școlă, și ai împarți pe la câteva orașe din Rusia; er cei din satul H... vor vieți toți împreună la Moscova...”

— Mama spuse cele auțite tatei; nu țise nici un cuvânt: inse de-odată lacrimile îl năpădiră și începu a plânge, mama, desperată, mă luă în brațe, me săruta și strângându-me la sinul seu repeta nisce vorbe pe care eu nu le mai țiu mînte; de odată cădu cu mine jos sermana!... mamă!!... leșinase; dar eu rideam, credeam, că se jocă cu mine... li las boeindu-se și plec se mai im v'ed amicii copilăriei mele: sara veniu târziu, m'ascepta cu masa gata. Când intra în casă, le dau „*Bună sara...*” me sărută pe rînd și șed la masă între d'oișii; frații ceialalți strigau: pe ei de ce nu-i sărută?... Ce!... numai pe mine; cine sunt eu?... și începu a plânge...

În sfârșit ora se apropie; cu toate că m'am culcat sara târziu, me scol de dimineța, imi dau ceva se mîne, le sărutai mîna și plec iarăși prin sat apoi pe la moră. M'am întâlnit cu toți amicii, ne jucărem puțin; er după o pauză, ne săutarăm cu voluptate de iubire, luându-ne „*bună ziua...*” ne vom re-vedea după orele 10. Sosesc un tren, mașina de-departe scote un șoer lung și înăbușit, vine-n gară: după ea erau vre'o 20 de vagoni, mă uit la ele, o mulțime de copii pe la ferestricile lor, plîngeau privind la lume și mai ales la cei de pe peronu gării. Sermani!!... mulți repetau suspinând, c'o voce tremu rîndă: ah!! Domne!!... Domne!!... unde vor se ne ducă. — Mai priveșc încodată și ved, că mamele lor lipsesc; acum v'ed că m'am înșelat amarnic!... plec cătră casă se spun tatei mama, era la bucătărie; tata-mi țise: se nu-i spuă nimic, că e așa de slabă în cât p'ote se leșine iarăși. Tremul plecă din comuna H... la puța ore sara; în acest timp, așa de scurt eu me jucăiu cu frațiorii și cu surorile mele, mă sărutam din când în când, și îi sfătuiam:

„Fii ascultător, iubiți-vă, ca nescă frați.”

Sperarea, ce se năseuse în sufletul meu, că va merge și mama, acum s'a zdrobit. Nu sciu, ce-oi mai fi lucrat până la ora de despărțire?... dar când am aflat, m'am boeț și eu des tul... totul a fost înzedar!...

Ora plecării, se apropie din ce, în ce; un sunet de clo pot s'aude; anunța sosirea unui tren de la nord și după sosire sa în gară, trebuie se plecăm peste-o oră.

Frații mei, simțiră, că ne vom despărți și după ce-i îmbră țisai de mai multe ori, îi sărutai, ah! ultima sărutare fu, e începurăm toți a plânge. O tristă mahnire mi-a coperea sufletul meu zdrobit, mai ales, că lăsam frații și amicii mei de-dinioră și mă gândeam la cei din Moscova, cum trebuie se fac pretin?... Totul, fu gata, mașina șoeră, parcă sunt lacrim de drum, numai ostenesce, ce putere mare are?... În ace moment fatal mă gândeam la D-țeu, repetând vorbele „*D-țeu! ajută-mi...*” Sărutai mîna părinților, mă sărutară și ei pe mî și începură a plânge, ca și când aș fi murit!... Mă suiu tren, un vagon cu zebrele de fer, ca la cei mai mari crimina sau, cine scie ce arestant aș fi fost eu, eu conșcolariii mei?. Nu puteam se mai v'ed pe nimeni. Din nou se aude șueru mașina-mi pare, că se mișcă încetul cu încetul, până își sborul obișnuit: la o cotitură, voi se mai priveșc odată satul ce folos!... nimic nu se mai vedea, decât gara, și mulțime de lume, pe care-o lăsasem pe peronul gării, mă gândeam

pote se fie și ai mei o acolo?... Iadată scot o batistă roșie din buzunar și încep a flutura cu ea în dreapta și în stînga, cei cari mă priveau și fiind departe... departe de mine, luară și ei exemplul meu. Aste fluturări de batistă, au fost ultimele mele vorbe cu părinții și cu cei din satul meu natal care, erau zdrobiți de durerile despărțirii. La 12 ore, mașina, sbură prin deșerturile Rusiei, er eu departe... departe de-ai mei, mă gândeam la cele mai fericite zile din copilăria mea!... Acum ajuns printre străini, gândurile triste mă sugrumau și sufletul mă dore amarnic fiind segetat de tirania rusescă!...

— Sunt 2 zile de drum amieilor!... și n'am ajuns încă la locul hotărît de acești despoți, cari vor se ne 'nghită limba... „vor, se ne facă Ruși...” Ah! Domne de ce nu se mai întore acele vremuri?!... Vremuri, ascunse în noianurile întunecului, sunt uitate de-atâtea secole. Unii de prin satele, mărginașe, satului meu, iată-i acuși se dau jos pe la gări; aci îi sprijonă gardă de soldați Ruși îi iea 'n mijloc și merg cu ei spre oraș, îi vîd plîngînd și uitându-se 'napoi. Ce triști mai sunt?... Ah! Domne! parcă ar fi sosit timpul morților să se întorească de la grîpă!... Dar limba Română? — Nu se mai aude de loc... numai limba Rusă; limba noastră e desprețuită cu totul, nu se mai vorbește de cît, de convoiul tinereții, cari peste, cîtva ani vor deveni Ruși... „După o pauză de 20 minute plecăm și noi și după 4 ore, iată-ne 'n gara Moscovei: garda ne privește, ne iea și ne duce spre oraș... La intrarea noastră în oraș o mulțime de copii R. ne eșiră înainte; toți erau roșii la față, ca cele mai frumoase rose, nu sciau, care e cauza cu ei începură se facă o mulțime de gesturi tiranice, arătându-ne spre

răsărit o casă 'nvălită, care era acoperită cu țiglă înegrită de ploia alător vecură, ce s'au scurs până acum!... Apucărăm la dreapta, pe un bulevard umbrat de nisce pomi bătrâni care-și împreunaseră ramurile gârbovite, mi se păreau că rup; rup din când, în când se audea un scărțait jalnic, produs de vînt, care batea așa de 'ngrozitor, încât arborii se plecau la dreapta și la stînga, parcă stau gata să se iea la luptă... Incetul, cu 'ncetul, iată-ne la porțile casei noastre unde Rusul își pusese gândul se ne pregătescă viitorul nostru; care este atât de periculos pentru noi încă ne 'nghite, curînd... O curte de zid, înaltă înfășura casele; er pe ici colo! o mulțime de toi, salcani, cireși, ulmi și plopi, cari își înalțau vîrfurile trufașe în sus; er peste ele, rosteau în sbor o mulțime de paseri, cari-mi erau cu totul necunoscute, din cauza depărtării. Intrărăm în lăuntru iarăși o mulțime de pomi stufoși, cari aruncau o umbră uriașă; er din distanță, îndinstanță, câte-o canapea, pe fie-are se afla scris, numele băieților, cari fusesera conduși de tirania barbară, de-ai face se uite totul și de-ai preface în Ruși. Ce souvenir! trist!... O mulțime de strade mici pe sub pomi, mergeau până la ușa: de unde se vedu îndăa eșind un om bătrân, c'o barbă uriașă, și nisce plete de păr, cari erau date de la frunte spre ceafă: o mulțime de profesori; nisce figuri de c'meni forte 'nfiorătoare pentru mine: ei urmau pe director paș cu paș. Mă gândeam: de acum încolo, ei vor fi pen'ru mine instructori cei mai tirani, căci ei mă vor face se uit totul...

Sura se apropie...

I. Țigărean.

Palatul Horticulturii la Expoziția din Paris.

Cum se prind ginerii.

— Schiță de petrecere. —

Vinul de colorea gravatului strălucea în pocale, în pipe ardea un tutun aromatic și totuși, D-deu scie pentrue, nu ne simțeam bine.

Se înțelege, dealtădata D-l Cristache, așa între pocale, alla celea mai reușite anecdote, dar acum era într'o dispoziție de tot melancolică. Trebuia se-i scoți cu cleștele vorba din gură. Câte-odată arunca numai câte-o reflecție rece, plină de amărăciune:

— Nu plătesce lumea asta o ceapă degerată!

— Omul sărac e al doilea drac!

— Toți sunt mișei!

Noi doi totuși facem excepțiune! îi dîseim zimbînd.

— Am vorbit despre tineri! Despre ficiori! Toți is mișei! Toți tâlhari!

Mănios goli un pahar de vin, ea și când ar fi voit se-și îneca necazul. Apoi continuă în ton mai liniseit.

— Scii căți flămânți umblă în casa mea. Țin tinerețea întregului oraș; casa mea e un adevărat restaurant, despre fete dic că's drăguțe și plăcute, mulțimea de perde-vară le face curte nesfârșit, le jîcă de neînchipuit, trimiți flori peste flori, serenări (asta mai merge), dar... dar de casătoria nici vorbă!

Înbătrănesc toate trei pe capul meu! Nu-i scandal? Imi prăpădesc tot, fără ce se-mi iee barem o fată de nevastă! Asta totuși e obrăznicie! Nu e așa petrine?

— Hm, bătrănule, în ziua de adî e greu se te măriți fără zestre! De ai avea bani cat de puțin! Sau barem se credă că ai!

— Mă! Strigă D-l Cristache voios, am o idee!

— S'auđim!

— Fetele se vor mărita!

— Dacă le vor lua, la totă intimplarea.

— Le vor lua! Și ție ț'o pot mulțami!

Mi-ai făcut lumină în creș. Li fac se creadă că sum bogat! Li prind! Un plan sublim!

În general nu l'am ținut sublim de loc. Pentrucă omeni nu cred așa ușor. Mai ales cei ce voiesc să se căsătorească Sunt vulpi șirete D-lor!

— Eu voi fi și mai șiret! Ca și când mi-ar fi în mână cei trei gineri! „*Tout le trois!*” Joc sigur.

Am zimbît vîdînd entuziasmul D-lui Cristache și tot planul nu l'am luat în serios. Precum nu l'au luat nici fetele în serios, la 'nceput!

— Se faci se creadă, *Tată* că D-ta ești bogat? E greu! Durete toți sciu, toți sunt în curat cu starea noastră materială. Salariul D-tale e un secret public și de altundeva de unde ai căștiga bani?

— *Vă refi mărita!* Punctum!!! Totul trebuie făcut numai cu minte drăguțelor.

Drăgulele șopteau între ele și sau unit toate în aceea, că: Tata începe aș perde mintea.

— Dar ve-ți sci voi ținea secretul?

— Ca mormântul.

— Atunci ascultați!

Fetele pôte au aflat de bun planul fiindcă între risete voișe, îl îmbrățișau, îl sărutau de abia stăpânându-și bucuria.

— Tată dragă! Ești cel mai cu minte tată de pe întreg rotogolul pământului!

— Măne mă duc la notariul public! S'a și dus. Notariul public, care în parantez fie dis, era falnic de minciuni și de vorbe goale în orașelul acela, — îl ascultă pe D-l Cristache cu cea mai mare mirare.

— Mă, Cristache, vrei se-ți faci testamentul? Vorbesci serios? Dar pentru D-șeu, cum vrei tu se faci testament, dör... .

— Dör afară de salar n'ai nimic. Așa e că asta ai vrut s'o dicit? întrebă D-l Cristache surișind.

— Așa dize D-l notariu turburat.

— Cu toate acestea am despre ce face testament. Dar sciți mie nu-mi place se mă falesc. Apoi și spre greutate, dacă sciți omeni că ai banii! Dar în urmă trebuie se te gândesci și la morte. Ascultă numai te rog...

Domnul Cristache scosé din busunar o hârtie și începu se cetească.

— 50 de acții per 200 fiorini dela fabrica de întăreală din Fiume. N-ai 81150—81200. Dela Cassa de păstrare „Carpatină” 10 acții... și așa mai departe.

Notariul public rămasă mut de mirare.

— Tu așa stai? Ne mai audii! De nime!

— Sciți, am făcut o speculație buniceică la bursă!

— Și de ce se faci testament? Poți împărți acțiile și așa. D-l Cristache se lovi peste frunte.

— Veți la asta nici nu m'am gândit! Cum își perde omul capu, când îl ajunge puțin noroc.

„Buciumul” local, în numărul din urmă, publică la locul prins între noutăți, că pre D-l Cristache cetățean de frunte al orașului l'a ajuns un noroc ne mai audii... Folosindu-se înțelepțesce de stările financiare a câștigat o avere aproape de un milion...

Notariul public în aceeași di dimineța alergă cu fața îngrijată la D-l Cristache:

— Jur, că nam spus numai nevetei mele.

D-l Cristache îl dojeni blând, apoi îi arată declarațiunea, pe care o și trimise foii, în care desminte scirea publicată despre el.

— Nu mă pot espune, ca se mă omoră pentru câteva sute de fiorini.

După o lună s'a prezentat primul pețitor. Apoi frumos, pe rând, al doilea și al treilea.

D-l Cristache le-a spus la toți:

— Eu nu pot da fetii mele nimic! Nici dicit că după morte nu veți erezi ceva, dar acum nimic: --

Tinerii au declarat sêrbătoreșce, că lor le trebuie domnișorele; nu reflecteză la zestre.

Doră, doră îl va lovi pe bătrân binefăcătorea gută diceau în sine și atunci vom avea banii.

Guta binefăcătore întârzie mereu cu toate că ginerii beau desperați cu bătrânul, că doră, doră se va întâmpla ceva.

Nu mai cât D-l Cristache e tare și astăzi și: Fetele sau măritat, punctum!...

Trad. de Porumbel.

SCRIRI MĚRUNTE.

Cursurile pentru ucenici în București se vor începe la 15 Octomvrie ora 8 sara și se vor continua în fie-care Lună, Marți și Vineri între orele 8—10 sara.

— **Vifore pe mare.** Pe Marea-de-nord s'a prăpădit în săptămâna trecută, când cu viforul, care a ținut câteva zile, 40 de corăbii. Chiar și în portul dela Hamburg au naufragiat 13.

Bateria monetelor. Până acum s'au bătut 3 mil. 840.630 bucăți de 5 cor., 60 mil. de 1 cor., 54 mil. piese de 20 bani, 72 mil., piese de 10 bani. 26 mil. 399 693 piese de 2 bani 59 mil. 409.443 piese de un ban.

Atentat asupra unui preot În 23 Octomvrie s'a întâmplat un atentat în catedrala Sf. Stefan din Viena. Un preot slugea tocmai la altar, când de-odată un domn s'a aruncat asupra lui și a început sê-l sugruma. Atentatorul era profesorul pensionar, Dr. Arndt, care suferă de mânia persecuției. Cu mare greutate au putut omenii din biserică sê-l scape pe preot din mâinile nebunului.

Postă cu vapor. De câte-va zile trei furgone cu vapori (marș automobile) sunt întrabuinate de către direcțiunea postelor pentru adunarea în Paris a scrisorilor din cutii. Încurând tot serviciul se face va cu asemenea automobile.

Deslegări de găcitură.

Găcitura de șach de Aneta Vlas din numărul trecut e:

Rămăi dară sănătoșă,
Îți dicit și mă duc.
Adio a mea frumoșă,
De dor mă usuc.
Gândesce dar la mine,
Și nu mă uita!
Căci eu vai penru tine
În veți voiu ofta!
Tu pleci de lângă mine,
Te smulgi din al meu braț
Când eu de lângă tine,

Nu pot se mă despart.

Adio, dar iubite!

Te rog nu mă uita!

Adio al meu dorite!

Că-ți jur voiu fi a ta!

A deslegato bine: Dòmnele și D-șorele: Lucreția Mathe Chirales; Roza Lobonțiu, Alba-Iulia; Turcaș, Mimi Câmpian Gherla; Emilia și și Alesandrina Nicolescu, Mesterhâra; Aurelia Tamaș, Erdőd.

Domni: Th. A. Bogdan inv. Bistrița; Ioan Pampu inv. Alba-Iulia; Ioan Micu inv. Dragomértaiva; Nic. Coroiu Ponorcanul preot, Ponorcel; Aurel B. Gajia stud. filosof, Clușiu; Simeon Câmpian Gherla.

POSTA * * *

* * * REDACȚIUNEI.

D-le care te-ai mutat sub nr. 19 în Brașov te rugăm se ne scrii și numele deorece ai uitat se te subscrii și nu-ți putem satisface cererei.

Domni abonenti cari încă nu și-au achitat abonamentul pe semestul II, precum și Domni restanțieri de pe semestru I. sunt rugați se binevoiască cu întorcerea postei a și-l achita.